



14.9.2021

Asia:

Mielipide (muistutus) koskien nähtävillä olevaa asemakaavaehdotusta
Länsisatama, Ruoholahti, kortteli 20012 ja katu-, puisto- ja vesialueet sekä venesatama (muodostuvat uudet korttelit 20008, 20035), piirustus nro 12735, Kellosaarenranta
Dnro HEL 2016-006570

Osoite:

Helsingin kaupunki
Kirjaamo, PL 10, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Lähettäjä, mielipiteen laatija:

Puutarhataiteen seura ry - Samfundet för trädgårdskonst r.f.
reeta.pellinen@gmail.com

Puutarhataiteen seura ry - Samfundet för trädgårdskonst r.f.

Vuonna 1997 perustetun Puutarhataiteen seuran tarkoituksena on puutarhataiteen tukeminen ja edistäminen sekä suomalaisen puutarhakulttuuriperinnön vaaliminen. Puutarhataiteen seura r.y. ilmoittautuu täten osalliseksi ja haluavansa osallistua Kellosaarenrannan asemakaavan valmisteluun maiseman, puistoalueiden, kaupunkikuvan ja virkistyskäytön arvioinnin osalta. Puutarhataiteen seura esittää tässä muistutuksessa mielipiteensä asemakaavaehdotuksesta.

Kellosaarenrannan asemakaavamuutosehdotus

Puutarhataiteen seura ry on tutustunut Kellosaarenrannan kaavamuutosehdotukseen sekä hankkeen vuorovaikutusraportissa esitettyihin vastineisiin mm. edelliseen kirjelmäämme 8.6.2020 koskien Kellosaarenrannan asemakaavan muutoksen asemakaavaluonnosta.

Tässä muistutuksessa seura haluaa edelleen tuoda esille, että kaavaehdotuksen vaikutukset viherympäristön laatuun ja ihmisten kokemaan kaupunkimaisemaan ovat huomattavia, eivätkä täsmennykset kaavassa ole lieventäneet uudisrakentamisen tuomia lukuisia haittoja ja puutteita viherympäristön viihtyvyyteen, käytettävyyteen ja tulevaisuudennäkymiin.

Puutarhataiteen seura toteaa, että asemakaavamuutosehdotuksen mukaisen rakentamisen vaikutukset Ruoholahden kanavan arvokkaaseen tilalliseen kokonaisuuteen merinäkymineen, vihreine rantavyöhykkeineen ja nykyisine ja tulevine yhteyksineen länteen ovat hyvän kaupunkisuunnittelun vastaisia. Siksi seura haluaa tässä muistutuksessa painottaa seuraavaa:

Ekologinen kestävyys

Valmiin puiston ja kadun päälle rakentaminen perustellaan tiiviin kaupunkirakentamisen tuomilla ekologisilla hyödyillä, mikä selostuksen mukaan tukee ilmastoviisaan ja kestäväen kaupunkirakentamisen tavoitteita. Varavoimalan viereisen AK tontin muuttaminen kaavassa varavoimalan öljysäiliön tarpeeseen ei mielestämme vastaa pyrkimyksiä luoda Helsingistä fossiilivapaa kaupunki.

Kun tähän lisää vanhasta Kaapelipuistosta poistetut 60 lehmusta Tanssin talon ja Itämerenkadun päästä poistetut 20 lehtipuuta toimistokorttelin tieltä, on hiilijalanjälki Ruoholahden länsipäässä alueen kokoon nähden huomattavan suuri.



Puistopinta-ala kasvaa 300 m²

Nykyisen Kellosaarenpuiston yhdistäminen rantapuistoon merkitsee selostuksen mukaan puistoalueen kasvua 300 m². Käytännössä puistoalue ei kuitenkaan laajene. Korvaavaa kasvua tuovat lähinnä nykyisen katualueen jalkakäytävät ja pyöräilyreitti, jotka ovat saaneet uuden kaavamerkinnän puistona. Alueelta poistuu suuri määrä hyväkuntoisia puita. Vihreä rantapuisto kapenee ja sen julkinen luonne muuttuu korttelin kohdalla kapeaksi viherkaistaksi. Selostuksessa mainittu rantapuiston parannus korttelin itäpuolella nurmiporrastuksineen ja tukimuureineen ei huomioi puisto-oleskelun suosimia aikoja. Oleskelunurmelta poistuu näkymäsektori merelle ja se jää iltapäivisin korkeiden rakennuksien varjoon.

Puistoalueen laatu huononee lisääntyneen varjoisuuden sekä vuosikymmeniä kasvussa olleiden puiden menetyksen vuoksi. Alle hehtaarin kokoisesta uudesta Kellosaarenpuistosta ei tule toiminnallisesti yhtenäistä, vaan se koostuu edelleen kavennetusta Kellosaarenpuistosta ja rannan kavennetuista ja lyhennetyistä puistokaistoista.

Vähällä käytöllä oleva Kellosaarenrannan katualue asuinkortteliksi

Selvityksessä perustellaan kadun muuttamista korttelialueeksi ajoneuvoliikenteen vähäisyydellä. Kanavanrannan autoliikenne on vähäistä, mutta juuri sen vuoksi se on suosittu ja turvallinen pyöräilylle ja ulkoilulle. Pyöräilyn monipuolistuminen kasvavine nopeuksineen on yksi tärkeä peruste Kanavanrannan säilyttämiselle leveänä itä-länsisuuntaisena reittinä. Sen elämykselliset arvot ja mm. muita reittejä puhtaampi hengitysilma puoltavat sen säilyttämistä. Pyöräreitien muuttaminen minimileveyksien mukaiseksi ei paranna reitin laatua, vaan tuo lisää kitkaa eri kulkumuotojen välille. Suurin laadunheikennys muodostuu siitä, että pyöräilijät ja jalankulkijat ohjataan pois kanavamaisemasta rakennuksen alle, korkean umpiaidan ja taloseinämän väliin. Muutos on tässä merellisessä maisemassa inhimillisesti nöyryyttävä.

On kyseenalaista käyttää pientä ajoneuvomäärää perusteena kadun muuttamiseksi rakennuskortteliksi. Jos Helsinki todella haluaa edistää pyöräilyä, olisi tämän reitin säilyminen mallikelpoinen ja konkreettinen todistus näiden arvojen vaalimisesta. Kaavatyöstä puuttuu selvitys kevyen liikenteen todellisesta käyttäjämäärästä ja selvitys rantaa kiertävien reittien kehittämispotentiaalista sekä työmatka- että vapaa-ajan liikkumista ajatellen.

Jalankulkuliikenteelle on tarjolla rakennetun kuilun kapeat jalkakäytävät tai rantareitti. Rantamuurin viereinen reitti ohjaa Tammasaarensataman puolelle mutta on kapea. Lisäksi sen talvikunnossapitoa hankaloittaa matala ja mutkikas sillan alusta. Reitin nykyinen kivipinta ei täytä esteettömyysvaatimuksia. On toisaalta vaarana, että jos pinnoitetta parannetaan, myös pyöräilijät mieluummin valitsevat tämän vedenläheisen reitin.

Hiilineutraali Helsinki ja puuttuvat visiot

Kun muut eurooppalaiset kaupungit katsovat rantojaan uusien julkisten puistojen kohteena ja myös toteuttavat niitä korkeatasoisiksi ja vetovoimaisiksi paikoiksi kaupunkilaisille, Helsinki näkee ne tiivistävän ja tehokkaan rakentamisen kohteina. Ruoholahden kanavan länsiosan kaavoitustyöstä puuttuu tulevaisuuteen tähtäävä visio, joka ulottuisi hiilisataman lopettamisen jälkeiseen aikaan. Nykyinen Tammasaarenaukio tarjoaa potentiaalisesti loistavat puitteet luoda korkeatasoinen pääte Ruoholahden kanavalle ja voisi jatkua veden äärellä monipuolisine toimintoineen Kaapelitalon edustan Tammasaarenlaiturille saakka. Tällöin Kellosaarenrannan säilyminen nostaisi Ruoholahden kanavakokonaisuuden entistä merkittävämmäksi osaksi merellisen Helsingin arvoa ja imagoa.

Tiivistäminen on toivottavaa ja voisi edelleen toteutua vanhan kaavan AK-korttelialueella varavoimalan vieressä siinä vaiheessa, kun valtakunnallisen sähkönsyötön varavoimalalle löytyy parempia paikkoja ja energialähteitä kuin öljy.

Helsingissä 14.9.2021

Puutarhataiteen seura ry - Samfundet för Trädgårdskonst rf